

1533

1. Beh. af Lovf. om Præsternes Lønning m. m.

1534

maal, der da have været reiste. Til Trods for, at det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds mener, at Spørgsmaalet om, hvorvidt de paagjældende Møbler ere Kirkens eller Statens Eiendom, ikke har synderlig at betyde, ville De dog finde, at det netop er dette Spørgsmaal, hvorefter den hele Sag har dreiet sig. De vilde opdage, at den høitagtede Minister med beundringsværdigt Ensinne bestandig har søgt at give det Udseende af, at han i og for sig ikke vilde forsvare Kirkens Eiendomsret; han har med beundringsværdigt Ensinne stadig holdt os dette for Die under Forhandlingerne, som om Spørgsmaalet i og for sig ikke for ham havde Noget at betyde; men med ligesaa stor Kløgt har han fastslaaet Bestemmelser i Loven, hvorved han bestandig kunde holde den Fortolkning aaben, at Kirken har Eiendomsretten, og det er netop derfor, jeg ikke har villet gaa ind paa den ærede Ministers Lov. Jeg maa tilstaa, at den Fortolkning af de Forhandlinger, der den Gang fandt Sted, som blev gjort gjældende af den ærede Justitsminister — med Hensyn til hvem jeg for Dørigt indrømmer, at hvis han den Gang havde været Kultusminister, havde vi nu havt denne Lov — var mig ikke rigtig klar; men hvad der er mig klart, det er, at der var en Meningsforskjel mellem det daværende Medlem for Valborg Amts 2den Valgkreds (Klein) og Kultusministeren. Hvorledes han nu kan faae sin Anskuelse under disse Forhandlinger til at rime sammen med den høitærede Kultusministers, forstaaer jeg ikke, men den Gang opfattede jeg Forholdet saaledes, at den høitærede Justitsminister forstod Sagen ligesom det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds, at der nemlig ikke kunde være Tale om Andet, end at det var Staten, som havde Eiendomsretten. Dette være nu imidlertid, som det vil, saa takker jeg den høitærede Kultusminister, fordi han trak Sløret til Side, saaledes at vi fik at se, hvad der hang bagved, nemlig at den Fortolkning skulde laas fast i Loven, at Midlerne vare Kirkens Eiendom. Derfra vilde han ikke, og det viste han i Handling, idet han stemte imod de andre Forslag og tilbageviste den af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds udraakte Paand. Jeg gjorde den Gang Alt, hvad der stod i min Magt, for at trække denne Paand tilbage fra Ministeren, thi det var mig allerede der Gang klart, at det var en farlig Vej, hvorpaa vi vare komne ind, og derfor kan jeg ikke blive træt af at udtale min inderlige Glæde over, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valg-

kreds trak sin Paand tilbage, idet jeg med ham er overbevist om, at den Tid nok vil komme, da vi kunne faae denne Sag ordnet paa en langst heldigere Maade, end vi den Gang kunde. Hvad havde man den Gang opnaaet? Ja, for Præsternes Vedkommende havde man opnaaet, at Lønningerne vare blevene mere ligelig fordelte imellem dem; men for Staten og for Befolkningen havde man ikke opnaaet det Allermindste. (Hjort: Offeret skulde falde bort!). Ja, det er ganske rigtigt, men for saavidt de fastsatte Lønninger ikke kunde slaa til, skulde Staten paatage sig at tilskyde det Manglende. Noget Saadant er ikke foreskrevet i de Lovbestemmelser, vi nu have, men derpaa skulde man gaa ind den Gang, og det stod klart for mig, at Staten snarere vilde være kommen til at skyde til, end at der kunde være Tale om at faae et Overtud. For Befolkningen var der altsaa ikke rundet det Allervæsentligste, og Striden om, hvorvidt Midlerne ere Kirkens eller Statens Eiendom, var bleven staaende. Jeg kan derfor, som sagt, ikke være Andet end overordentlig glad ved, at denne Sag ikke da fandt sin Afgjørelse paa den her betegnede Maade; jeg er glad ved, at den staaer, som den nu staaer, og ved, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds aabent vedkjender sig, at han har faaet sine tidligere Meninger betydelig bekyrkedede ved de Forhandlinger, han har ført med Folket. Den ærede Minister har nu nævnt Valgtalerne, men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at der er andre Leiligheder, end selve Valghandlingen, hvorved man kan tale med Velgerne, og det kan ikke være den ærede Minister ubejendigt, at der rundt omkring i Landet Klar ud og Klar ind føres Forhandlinger med Befolkningen baade om dette og om andre Forslag. For mit eget Vedkommende har jeg, saa vidt jeg kunde overkomme det, fremdraget dette Spørgsmaal; jeg er vis paa, at jeg intet Sted er bleven misforstaaet, og at jeg har fremstillet Sagen historisk rigtig, saaledes at Ingen er bleven ført bag Lyset ved min Skyld. Jeg er ligeledes overbevist om, at heller ikke det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds har ført Noget bag Lyset, men har refereret fuldstændig rigtig og har fremstillet Sagen saa klart og tydelig, at Ingen er bleven vildledet. Sluttelig skal jeg bemærke, at vi maasse, hvis den ærede Minister havde fulgt saavel det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds som flere Andre omkring paa disse Folkemøder, kunde have gjort os Paand om, at han vilde se Sagen anderledes, end han gjør; men her i Kjøbenhavn ved det grønlige Bord